

M. Phil. Punjabi

M. Phil. Punjabi

Sr. No.	Code	Subject	Theory	Internal Assessment Based on Term Paper/ Seminar	Total Marks	Page No.
ਸਮੈਸਟਰ ਪਹਿਲਾ						
1.		ਪੇਪਰ ਪਹਿਲਾ - ਖੋਜ ਵਿਧੀ (Research Methodology)	75	25	100	
2.		ਪੇਪਰ ਦੂਜਾ - ਅਧਿਐਨ ਤਕਨੀਕਾਂ (Techniques of Study)	75	25	100	
3.		ਪੇਪਰ ਤੀਜਾ - (ID) ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ	75	25	100	
4.		ਪੇਪਰ ਚੌਥਾ - ਆਪਸ਼ਨਜ਼				
		ਆਪਸ਼ਨ 04 - ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ	75	25	100	
		ਆਪਸ਼ਨ 05 - ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ	75	25	100	
		ਆਪਸ਼ਨ 06 - ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਤੇ ਰੰਗਮੰਚ	75	25	100	
		ਆਪਸ਼ਨ 07 - ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਆਲੋਚਨਾ	75	25	100	
		ਆਪਸ਼ਨ 09 - ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ	75	25	100	
		ਆਪਸ਼ਨ 12 - ਬਿਰਤਾਂਤ ਸ਼ਾਸਤਰ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਬਿਰਤਾਂਤ ਗਲਪ	75	25	100	
ਸਮੈਸਟਰ ਦੂਜਾ						
		ਸੈਮੀਨਾਰ (ਦੂਸਰੇ ਸਮੈਸਟਰ ਵਿਚ ਹਰੇਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਚੁਣੀ ਹੋਈ ਆਪਸ਼ਨ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇ ਉੱਪਰ ਇੱਕ ਸੈਮੀਨਾਰ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਖੋਜਾਰਥੀ ਆਪਣੇ ਖੋਜ-ਨਿਬੰਧ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ, ਖੋਜ-ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖੋਜ-ਕਾਰਜ ਸੰਬੰਧੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਖੋਜਾਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਏਗਾ। ਸੈਮੀਨਾਰ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ 'S' for Satisfactory ਜਾਂ 'U' for Unsatisfactory ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਹੋਵੇਗਾ।)		'U' or 'S'		

ਪੇਪਰ ਵੰਡ ਤੇ ਹਦਾਇਤਾਂ

ਨੋਟ 1. ਸਮੈਸਟਰ ਪਹਿਲੇ ਵਿਚ ਹਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਲਈ ਤਿੰਨ ਪੇਪਰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਜਿੰਨਾ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ ਪੇਪਰ ਕਿਸੇ ਦੂਸਰੇ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਚੌਥੇ ਪੇਪਰ ਲਈ ਹਰੇਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕੋਰਸ ਵਿਚ ਆਪਸ਼ਨ 01 ਤੋਂ 13 ਤਕ ਅੰਤਿਕ ਆਪਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੇਗਾ। ਪਹਿਲੇ ਸਮੈਸਟਰ ਵਿਚ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਪੇਪਰ ਹੋਣਗੇ। ਪਹਿਲੇ ਤਿੰਨ ਪੇਪਰਾਂ ਵਿਚ 75 ਅੰਕ ਥਿਊਰੀ ਦੇ ਅਤੇ 25 ਅੰਕ ਸੈਮੀਨਾਰ ਜਾਂ ਟਰਮ ਪੇਪਰ ਅਧਾਰਿਤ ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਦੇ ਹੋਣਗੇ। ਚੌਥੇ ਪੇਪਰ ਵਿਚ 75 ਅੰਕ ਥਿਊਰੀ ਦੇ ਅਤੇ 25 ਅੰਕ ਦਾ ਟਰਮ ਪੇਪਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਨੋਟ 2. ਪਹਿਲੇ ਸਮੈਸਟਰ ਵਿਚ ਹਰੇਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਖੋਜ-ਨਿਬੰਧ ਦੀ ਆਪਸ਼ਨ ਸੈਸ਼ਨ ਦੇ ਆਰੰਭ ਵਿਚ ਹੀ ਚੁਣ ਲਵੇਗਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੀ ਗਈ ਆਪਸ਼ਨ ਐੱਮ. ਫਿਲ. ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਨੋਟ 3. ਦੂਸਰੇ ਸਮੈਸਟਰ ਵਿਚ ਹਰੇਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਚੁਣੀ ਹੋਈ ਆਪਸ਼ਨ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇ ਉੱਪਰ ਇੱਕ ਸੈਮੀਨਾਰ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਕਰੇਗਾ।

ਨੋਟ 4. ਦੂਜੇ ਸਮੈਸਟਰ ਵਿਚ ਹੀ ਹਰੇਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਪਣਾ ਖੋਜ-ਨਿਬੰਧ ਤਿਆਰ ਕਰੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਚੌਥੇ ਪੇਪਰ ਲਈ ਚੁਣੀ ਗਈ ਆਪਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਖੋਜਾਰਥੀ ਆਪਣੇ ਖੋਜ-ਨਿਬੰਧ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ, ਖੋਜ-ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖੋਜ-ਕਾਰਜ ਸੰਬੰਧੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਖੋਜਾਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਏਗਾ। ਸੈਮੀਨਾਰ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ 'S' for Satisfactory ਜਾਂ 'U' for Un-satisfactory ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਹੋਵੇਗਾ।

ਨੋਟ 5. ਖੋਜਾਰਥੀ ਆਪਣਾ ਖੋਜ-ਨਿਬੰਧ ਦੂਸਰੇ ਸਮੈਸਟਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੀਸਰੇ ਸਮੈਸਟਰ (ਜੁਲਾਈ-ਦਸੰਬਰ) ਵਿਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਖੋਜਾਰਥੀ ਨੂੰ ਖੋਜ-ਨਿਬੰਧ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਤੀਸਰੇ ਸਮੈਸਟਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਰ ਸਮਾਂ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕਾਲਜ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਾਲ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਫੀਸ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਉਪਰੰਤ ਇੱਕ ਸਮੈਸਟਰ ਦੀ ਐਕਸਟੈਂਸ਼ਨ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਐੱਮ. ਫ਼ਿਲ. ਪੰਜਾਬੀ (ਸਮੈਸਟਰ ਪਹਿਲਾ)
ਪੇਪਰ ਪਹਿਲਾ : ਖੋਜ ਵਿਧੀ (Research Methodology)

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਅੰਕ ਬਿਊਰੀ : 75
 ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ/ਸੈਮੀਨਾਰ : 25
 ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 100

- I.** (1) **ਖੋਜ (ਭਾਸ਼ਾ, ਸਾਹਿਤ, ਲੋਕਧਾਰਾ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ) ਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਖੋਜ :** ਸੰਕਲਪ, ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਿਛੋਕੜ ਤੇ ਮੁੱਖ ਲੱਛਣ
- (2) (ੳ) **ਵਿਸ਼ਾ ਚੋਣ ਤੇ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ :** ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਾਮਗਰੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਤੇ ਮੁਲੰਕਣ, ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਚੋਣ, ਰੂਪ-ਰੇਖਾ, ਭੂਮਿਕਾ, ਹਵਾਲੇ, ਪੈਰ ਟਿੱਪਣੀਆਂ, ਸੂਤਰੀਕਰਣ, ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ, ਅਨੁਬੰਧ, ਏਡੈਕਸ, ਅੰਤਿਕਾ।
- (ਅ) **ਸਟਾਇਲ ਸ਼ੀਟ**
- II.** **ਸਾਹਿਤ ਆਲੋਚਨਾ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਇਤਿਹਾਸ**
- (ੳ) ਖੋਜ ਤੇ ਆਲੋਚਨਾ
- (ਅ) ਸਿਧਾਂਤਕ, ਅਕਾਦਮਿਕ, ਵਿਹਾਰਕ, ਤੁਲਨਾਤਮਿਕ, ਮੈਟਾ-ਆਲੋਚਨਾ
- (ੲ) ਸਾਹਿਤ ਇਤਿਹਾਸ : ਸਾਹਿਤਕ ਤੱਥ ਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਘਟਨਾ; ਰੂਪਾਂ, ਸ਼ੈਲੀਆਂ ਤੇ ਲਹਿਰਾਂ ਦਾ ਉਦਭਵ, ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਗਠਨ; ਕਾਲ-ਵੰਡ, ਰਚਨਾਵਾਂ ਦਾ ਸਮਾਜ-ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਪੱਖ।
- III.** (ੳ) **ਖੇਤਰੀ ਵਿਧੀਆਂ (ਭਾਸ਼ਾ, ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਲੋਕਧਾਰਾ ਤੇ ਪਰਿਪੇਖ ਵਿਚ)**
- (i) ਖੋਜ ਯੋਜਨਾ
- (ii) ਸਾਮਗਰੀ : ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਇਕਤ੍ਰਣ, ਲਿਪੀ-ਅੰਤ੍ਰਣ (ਆਈ.ਪੀ.ਏ) ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ
- (iii) ਨਿਰੀਖਣ, ਇੰਟਰਵਿਊ, ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਵਲੀ (ਸ਼ਡਿਊਲ)
- (ਅ) ਕੰਪਿਊਟਰ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨਜ਼
- IV.** **ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੰਜਾਬੀ ਖੋਜ**
- (ੳ) ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਣ : ਪਰੰਪਰਾਵਾਦੀ ਖੋਜ ਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਵਿਧੀਆਂ ਉੱਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਖੋਜ
- (ਅ) ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ
- (ੲ) ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰੀ
- (ਸ) ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ
- (ਹ) ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਭਾਸ਼ਾ ਬਾਰੇ ਖੋਜ

ਜਾਂ

ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਸੰਬੰਧੀ ਖੋਜ

- (ੳ) ਸੰਕਲਨ ਤੇ ਸੰਪਾਦਨ
- (i) ਪੱਛਮੀ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦਾ ਕੰਮ
- (ii) ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦਾ ਕੰਮ - ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ
- (ਅ) ਅਧਿਐਨ ਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ
- (i) ਲੋਕ ਸਾਹਿਤ
- (ii) ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਲੋਕਤਾਤਵਿਕ ਅਧਿਐਨ
- (iii) ਮਿੱਥ, ਲੋਕ ਧਰਮ, ਲੋਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਲੋਕ ਕਲਾ : ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਤੇ ਅਸ਼ਾਬਦਿਕ।
- ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਖੋਜ; ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਸੰਬੰਧੀ ਵਰਣਨਾਤਮਕ ਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣੀ ਖੋਜ; ਸਾਹਿਤ ਆਧਾਰਿਤ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਖੋਜ।

ਜਾਂ

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਖੋਜ

- (ੳ) ਮੱਧਕਾਲੀ ਸਾਹਿਤ ਸੰਬੰਧੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਖੋਜ : ਗੁਰਬਾਣੀ, ਸੂਫੀ, ਕਿੱਸਾ ਤੇ ਬੀਰ ਕਾਵਿ, ਪਾਠ-ਸੰਪਾਦਨ, ਵਾਰਤਕ।
- (ਅ) ਆਧੁਨਿਕ ਸਾਹਿਤ ਸੰਬੰਧੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਖੋਜ : ਕਵਿਤਾ, ਗਲਪ, ਵਾਰਤਕ, ਨਾਟਕ।

ਪੇਪਰ ਵੰਡ ਤੇ ਹਦਾਇਤਾਂ

1. ਇਸ ਪੇਪਰ ਦੇ ਚਾਰ ਭਾਗ ਹਨ। ਪਹਿਲਾ ਭਾਗ 18 ਅੰਕ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਦੂਸਰਾ, ਤੀਸਰਾ ਅਤੇ ਚੌਥਾ ਭਾਗ 19-19 ਅੰਕ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ 'ਜਾਂ' ਪਾ ਕੇ 2-2 ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਕੁੱਲ ਅੱਠ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਚਾਰ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਸਹਿਤ ਉੱਤਰ 6-7 ਪੰਨਿਆਂ ਵਿਚ ਦੇਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।
2. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਵਿਚ 25 ਨੰਬਰ ਦੀ ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਸੈਮੀਨਾਰ ਜਾਂ ਟਰਮ ਪੇਪਰ ਅਧਾਰਿਤ ਹੋਵੇਗੀ।

ਐੱਮ. ਫ਼ਿਲ. ਪੰਜਾਬੀ (ਸਮੈਸਟਰ ਪਹਿਲਾ)
ਪੇਪਰ ਦੂਜਾ : ਅਧਿਐਨ ਤਕਨੀਕਾਂ (Techniques of Study)

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਅੰਕ ਬਿਊਰੀ : 75
ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈੱਸਮੈਂਟ/ਸੈਮੀਨਾਰ : 25
ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 100

I. ਸਾਹਿਤ ਅਧਿਐਨ ਵਿਧੀਆਂ

- (ੳ) ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਤੇ ਮੱਧਕਾਲੀ ਗਿਆਨ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਵਿਧੀਆਂ : ਭਾਰਤੀ, ਯੂਨਾਨੀ ਅਤੇ ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਬੋਧ
- (ਅ) ਆਧੁਨਿਕ ਗਿਆਨ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਵਿਧੀਆਂ : ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ, ਰੂਪਵਾਦੀ, ਸੰਰਚਨਾਵਾਦੀ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਬੋਧ।

II. ਸਾਹਿਤ ਅਧਿਐਨ

- (ੳ) ਬਸਤੀਵਾਦ
- (ਅ) ਉੱਤਰ-ਆਧੁਨਿਕਤਾ
- (ੲ) ਨਾਰੀਵਾਦ

III. ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ

- (ੳ) ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਿਛੋਕੜ : ਭਾਸ਼ਾ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ, ਜੁਗਤਾਤਮਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ
- (ਅ) ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਪੱਧਰ : ਔਰਥੋਗਰਾਫੀ : ਧੁਨੀ ਵਿਗਿਆਨ, ਸਾਰਥਕ ਧੁਨੀ ਵਿਗਿਆਨ, ਭਾਵੰਸ਼ ਵਿਗਿਆਨ; ਸ਼ਬਦ ਤੇ ਭਾਵੰਸ਼ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ; ਵਾਕ ਵਿਗਿਆਨ, ਵਾਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਅਤੇ ਅਰਥ ਵਿਗਿਆਨ; ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ

IV. ਲੋਕਧਾਰਾ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ

- (ੳ) ਲੋਕਧਾਰਾ ਅਧਿਐਨ ਵਿਧੀਆਂ (ਰੂਪਵਾਦੀ, ਚਿਹਨ ਵਿਗਿਆਨਕ, ਸਮਾਜ ਸ਼ਾਸਤਰੀ, ਮਨੋਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣਾਤਮਕ)
- (ਅ) ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਧਿਐਨ ਵਿਧੀਆਂ(ਮਾਨਵ ਵਿਗਿਆਨਕ, ਸਮਾਜ ਸ਼ਾਸਤਰੀ, ਮਨੋਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣਾਤਮਕ)

ਪੇਪਰ ਵੰਡ ਤੇ ਹਦਾਇਤਾਂ

1. ਇਸ ਪੇਪਰ ਦੇ ਚਾਰ ਭਾਗ ਹਨ। ਪਹਿਲਾ ਭਾਗ 18 ਅੰਕ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਦੂਸਰਾ, ਤੀਸਰਾ ਅਤੇ ਚੌਥਾ ਭਾਗ 19-19 ਅੰਕ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ 'ਜਾਂ' ਪਾ ਕੇ 2-2 ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਕੁੱਲ ਅੱਠ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਚਾਰ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਸਹਿਤ ਉੱਤਰ 6-7 ਪੰਨਿਆਂ ਵਿਚ ਦੇਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।
2. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਵਿਚ 25 ਨੰਬਰ ਦੀ ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈੱਸਮੈਂਟ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਸੈਮੀਨਾਰ ਜਾਂ ਟਰਮ ਪੇਪਰ ਅਧਾਰਿਤ ਹੋਵੇਗੀ।

ਪੇਪਰ ਤੀਜਾ- ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ (ID)

Time : 3 Hours

Total Marks : 100

Theory : 75

Internal Assesment : 25

Total theory paper is comprised 75 Marks. There are five units. From each unit 2 Question are to be set. Each Question is of 15 Marks.

Unit – 1

Introduction

1. Definition, Branches and Approaches of Psychology.
2. Psychology Inter-relation with Literature.

Unit – 2

1. Basic concept of Freud. Unconciuous, Conscious, Id, Ego and Super Ego, List and define the Oral and Phallic Stages of Personality.
2. Define the 8 Stages as Proposed by Erichkson.
3. Personality Test.

Unit – 3

Motivation : Defination, theory (Maslow, Bandura, Skinner)

Intelligence : IQ, Theories of Intelligence (Spearman, Thrurstone, Gardner, Sternberg)

Unit – 4

Aggression : Definition, Types, and Signs

Frustration : Definition, Sources, Conflict, Approach-Approach, Avoidance-Avoidance and Approach-Avoidance Solution.

Unit – 5

Education Psychology : Characteristics of Effective Teacher, Techniques for Effective Teaching, Program Evaluation Research, Action Research and Teacher as Researcher.

ਐੱਮ. ਫ਼ਿਲ. ਪੰਜਾਬੀ (ਸਮੈਸਟਰ ਪਹਿਲਾ)
ਆਪਸ਼ਨ - 04 : ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਅੰਕ ਥਿਊਰੀ : 75
ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ/ਟਰਮ ਪੇਪਰ : 25
ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 100

I. ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ : ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰੁਝਾਣ

- (ੳ) ਪਰੰਪਰਾਗਤ
- (ਅ) ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ
- (ੲ) ਰੂਪਵਾਦੀ ਤੇ ਸੰਰਚਨਾਵਾਦੀ
- (ਸ) ਉੱਤਰ ਆਧੁਨਿਕ

II. ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਧਿਐਨ

- (ੳ) ਆਧੁਨਿਕ ਸੰਵੇਦਨਾ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ
- (ਅ) ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ ਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਕਾਵਿ

III. ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ

ਲੂਣਾ : ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ

IV. ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ

ਰੁੱਖ ਤੇ ਰਿਸ਼ੀ : ਡਾ. ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ

ਪੇਪਰ ਵੰਡ ਤੇ ਹਦਾਇਤਾਂ

1. ਇਸ ਪੇਪਰ ਦੇ ਚਾਰ ਭਾਗ ਹਨ। ਪਹਿਲਾ ਭਾਗ 18 ਅੰਕ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਦੂਸਰਾ, ਤੀਸਰਾ ਅਤੇ ਚੌਥਾ ਭਾਗ 19-19 ਅੰਕ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ 'ਜਾਂ' ਪਾ ਕੇ 2-2 ਸਵਾਲ ਪੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਕੁੱਲ ਅੱਠ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਚਾਰ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਸਹਿਤ ਉੱਤਰ 6-7 ਪੰਨਿਆਂ ਵਿਚ ਦੇਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।
2. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਵਿਚ 25 ਨੰਬਰ ਦੀ ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਸੈਮੀਨਾਰ ਜਾਂ ਟਰਮ ਪੇਪਰ ਅਧਾਰਿਤ ਹੋਵੇਗੀ।

ਐੱਮ. ਫ਼ਿਲ. ਪੰਜਾਬੀ (ਸਮੈਸਟਰ ਪਹਿਲਾ)

ਆਪਸ਼ਨ - 05 : ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਅੰਕ ਥਿਊਰੀ : 75
ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ/ਟਰਮ ਪੇਪਰ : 25
ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 100

I. ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ : ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰੁਝਾਣ

- (ੳ) ਮੁੱਢਲੇ ਰੁਝਾਣ
- (ਅ) ਸਮਾਜ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਰੁਝਾਣ
- (ੲ) ਮਿਥ-ਵਿਗਿਆਨਕ ਰੁਝਾਣ
- (ਸ) ਨਵੇਂ ਰੁਝਾਣ

II. ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਧਿਐਨ

- (ੳ) ਵਾਰਤਕ : ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ
- (ਅ) 1. ਮੱਧਕਾਲੀ ਵਾਰਤਕ ਰੂਪ : ਸਾਖੀ, ਜਨਮ ਸਾਖੀ, ਪਰਚੀ, ਟੀਕੇ, ਪਰਮਾਰਥ, ਮਸਲੇ, ਗੋਸ਼ਟਿ, ਅਨੁਵਾਦ ਆਦਿ
- 2. ਆਧੁਨਿਕ ਵਾਰਤਕ ਰੂਪ : ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ, ਜੀਵਨੀ, ਸਫਰਨਾਮਾ, ਰੇਖਾ-ਚਿੱਤਰ, ਸੰਸਮਰਣ, ਡਾਇਰੀ, ਨਿਬੰਧ, ਲਲਿਤ ਨਿਬੰਧ ਆਦਿ।

III. ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ

ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ - ਡਾ. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.)

IV. ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ

ਚੋਲਾ ਟਾਕੀਆਂ ਵਾਲਾ - ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ

ਪੇਪਰ ਵੰਡ ਤੇ ਹਦਾਇਤਾਂ

1. ਇਸ ਪੇਪਰ ਦੇ ਚਾਰ ਭਾਗ ਹਨ। ਪਹਿਲਾ ਭਾਗ 18 ਅੰਕ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਦੂਸਰਾ, ਤੀਸਰਾ ਅਤੇ ਚੌਥਾ ਭਾਗ 19-19 ਅੰਕ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ 'ਜਾਂ' ਪਾ ਕੇ 2-2 ਸਵਾਲ ਪੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਕੁੱਲ ਅੱਠ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਚਾਰ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਸਹਿਤ ਉੱਤਰ 6-7 ਪੰਨਿਆਂ ਵਿਚ ਦੇਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।
2. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਵਿਚ 25 ਨੰਬਰ ਦੀ ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਸੈਮੀਨਾਰ ਜਾਂ ਟਰਮ ਪੇਪਰ ਅਧਾਰਿਤ ਹੋਵੇਗੀ।

ਐੱਮ. ਫ਼ਿਲ. ਪੰਜਾਬੀ (ਸਮੈਸਟਰ ਪਹਿਲਾ)
ਆਪਸ਼ਨ - 06 : ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਤੇ ਰੰਗਮੰਚ

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਅੰਕ ਥਿਊਰੀ : 75
ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ/ਟਰਮ ਪੇਪਰ : 25
ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 100

- I. ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ : ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰੁਝਾਣ**
(ੳ) ਪਰੰਪਰਾਗਤ

(ਅ) ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ

(ੲ) ਸੰਰਚਨਾਵਾਦੀ ਤੇ ਚਿਹਨ ਵਿਗਿਆਨਕ

(ਸ) ਨਵੇਂ ਰੁਝਾਣ
- II. ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ : ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ**
(ੳ) ਨਾਟਕ ਦੀ ਵਿਧਾ

(ਅ) ਨਾਟਕ ਤੇ ਰੰਗਮੰਚ

(ੲ) ਨਾਟਕ ਤੇ ਰੰਗਮੰਚ ਦੇ ਮੂਲ ਸੰਕਲਪ

(ਸ) ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ
- III. ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ**
ਮੈਂ ਤਾਂ ਇਕ ਸਾਰੰਗੀ ਹਾਂ - ਡਾ. ਆਤਮਜੀਤ
- IV. ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ**
ਪਿਆਸਾ ਕਾਂ - ਪਾਲੀ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਪੇਪਰ ਵੰਡ ਤੇ ਹਦਾਇਤਾਂ

1. ਇਸ ਪੇਪਰ ਦੇ ਚਾਰ ਭਾਗ ਹਨ। ਪਹਿਲਾ ਭਾਗ 18 ਅੰਕ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਦੂਸਰਾ, ਤੀਸਰਾ ਅਤੇ ਚੌਥਾ ਭਾਗ 19-19 ਅੰਕ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ 'ਜਾਂ' ਪਾ ਕੇ 2-2 ਸਵਾਲ ਪੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਕੁੱਲ ਅੱਠ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਚਾਰ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਸਹਿਤ ਉੱਤਰ 6-7 ਪੰਨਿਆਂ ਵਿਚ ਦੇਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।
2. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਵਿਚ 25 ਨੰਬਰ ਦੀ ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਸੈਮੀਨਾਰ ਜਾਂ ਟਰਮ ਪੇਪਰ ਅਧਾਰਿਤ ਹੋਵੇਗੀ।

ਐੱਮ. ਫ਼ਿਲ. ਪੰਜਾਬੀ (ਸਮੈਸਟਰ ਪਹਿਲਾ)
ਆਪਸ਼ਨ - 07 : ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਆਲੋਚਨਾ

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਅੰਕ ਥਿਊਰੀ : 75
ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ/ਟਰਮ ਪੇਪਰ : 25
ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 100

I. ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰੁਝਾਣ

- (ੳ) ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ
- (ਅ) ਰੂਪਵਾਦੀ - ਸੰਰਚਨਾਵਾਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ
- (ੲ) ਉਤਰ-ਸੰਰਚਨਾਵਾਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ
- (ਸ) ਗਲੋਬਲੀ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਆਲੋਚਨਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ

II. ਆਲੋਚਨਾ : ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ

- (ੳ) ਆਲੋਚਨਾ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ
- (ਅ) ਪੂਰਬੀ ਤੇ ਪੱਛਮੀ ਆਲੋਚਨਾ
- (ੲ) ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ : ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ
- (ਸ) ਮੈਟਾ ਆਲੋਚਨਾ

III. ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ

‘ਕਵਿਤਾ ਤੇ ਸਮਾਜਕ ਆਲੋਚਨਾ’, **ਸਾਹਿਤਿਆਰਥ** : ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ

IV. ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ

‘ਸਾਹਿਤ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ’, **ਅਧਿਐਨ ਤੇ ਅਧਿਆਪਨ** : ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ

ਪੇਪਰ ਵੰਡ ਤੇ ਹਦਾਇਤਾਂ

1. ਇਸ ਪੇਪਰ ਦੇ ਚਾਰ ਭਾਗ ਹਨ। ਪਹਿਲਾ ਭਾਗ 18 ਅੰਕ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਦੂਸਰਾ, ਤੀਸਰਾ ਅਤੇ ਚੌਥਾ ਭਾਗ 19-19 ਅੰਕ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ‘ਜਾਂ’ ਪਾ ਕੇ 2-2 ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਕੁੱਲ ਅੱਠ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਚਾਰ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਸਹਿਤ ਉੱਤਰ 6-7 ਪੰਨਿਆਂ ਵਿਚ ਦੇਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।
2. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਵਿਚ 25 ਨੰਬਰ ਦੀ ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਸੈਮੀਨਾਰ ਜਾਂ ਟਰਮ ਪੇਪਰ ਅਧਾਰਿਤ ਹੋਵੇਗੀ।

ਐੱਮ. ਫ਼ਿਲ. ਪੰਜਾਬੀ (ਸਮੈਸਟਰ ਪਹਿਲਾ)

ਆਪਸ਼ਨ - 09 : ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਅੰਕ ਥਿਊਰੀ : 75

ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ/ਟਰਮ ਪੇਪਰ : 25

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 100

- I. **ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਣਕ ਸਿਧਾਂਤ** : ਰੂਪਾਂਤਰੀ ਵਿਆਕਰਣ, ਸਿਸਟਮੀ ਵਿਆਕਰਣ, ਕੇਸ ਵਿਆਕਰਣ।
- II. **ਭਰਤ੍ਰਹਰਿ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਸਿਧਾਂਤ** : ਸ਼ਬਦ ਬ੍ਰਹਮ, ਸ਼ਬਦ ਤੇ ਸੰਕਲਪ, ਸ਼ਬਤ ਤੇ ਚੇਤਨਾ, ਸਫੋਟ ਸਿਧਾਂਤ: ਸ਼ਬਦ ਤੇ ਅਰਥ: ਸ਼ਬਦ ਤੇ ਸੰਚਾਰ।
- III. **ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਅਧਿਐਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ** : ਪਾਠ-ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ, ਚਿੰਨ੍ਹ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਧਿਐਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ, ਸਮਾਜ-ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਧਿਐਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ।
- IV. **(ੳ) ਭਾਰਤੀ ਭਾਸ਼ਾਈ ਪਰਿਵਾਰ** : ਭਾਰਤੀ ਆਰੀਆਈ ਭਾਸ਼ਾ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਵਿਕਾਸ; ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਭਾਰਤੀ ਆਰੀਆਈ ਭਾਸ਼ਾ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਸੰਬੰਧ।
(ਅ) ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ : ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ - ਸਿਧਾਂਤਕ ਸੰਕਲਪ, ਲੱਛਣ ਅਤੇ ਸਥਾਪਤੀ; ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ : ਜਾਣ-ਪਛਾਣ, ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ।

ਪੇਪਰ ਵੰਡ ਤੇ ਹਦਾਇਤਾਂ

1. ਇਸ ਪੇਪਰ ਦੇ ਚਾਰ ਭਾਗ ਹਨ। ਪਹਿਲਾ ਭਾਗ 18 ਅੰਕ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਦੂਸਰਾ, ਤੀਸਰਾ ਅਤੇ ਚੌਥਾ ਭਾਗ 19-19 ਅੰਕ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ 'ਜਾਂ' ਪਾ ਕੇ 2-2 ਸਵਾਲ ਪੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਕੁੱਲ ਅੱਠ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਚਾਰ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਸਹਿਤ ਉੱਤਰ 6-7 ਪੰਨਿਆਂ ਵਿਚ ਦੇਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।
2. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਵਿਚ 25 ਨੰਬਰ ਦੀ ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਸੈਮੀਨਾਰ ਜਾਂ ਟਰਮ ਪੇਪਰ ਅਧਾਰਿਤ ਹੋਵੇਗੀ।

ਐੱਮ. ਫ਼ਿਲ. ਪੰਜਾਬੀ (ਸਮੈਸਟਰ ਪਹਿਲਾ)
ਆਪਸ਼ਨ - 12 : ਬਿਰਤਾਂਤ ਸ਼ਾਸਤਰ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਬਿਰਤਾਂਤ ਗਲਪ

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਅੰਕ ਬਿਊਰੀ : 75
ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ/ਟਰਮ ਪੇਪਰ : 25
ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 100

I. ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਗਲਪ : ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰੁਝਾਣ

- (ੳ) ਪਰੰਪਰਾਗਤ
- (ਅ) ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ
- (ੲ) ਰੂਪਵਾਦੀ, ਸੰਰਚਨਾਵਾਦੀ ਤੇ ਚਿਹਨ ਵਿਗਿਆਨਕ
- (ਸ) ਨਵੇਂ ਰੁਝਾਣ

II. ਬਿਰਤਾਂਤ ਸ਼ਾਸਤਰ : ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ

- (ੳ) ਨਾਵਲ ਦੀ ਵਿਧਾ
- (ਅ) ਕਹਾਣੀ, ਨਿੱਕੀ ਕਹਾਣੀ, ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ

III. ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ

ਕੌਰਵ ਸਭਾ - ਮਿੱਤਰ ਸੈਨਮੀਤ

IV. ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ

ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਸ਼ਾਹਰਾਹ - ਰਮਿੰਦਰ ਕੌਰ (ਸੰਪਾ.)

ਪੇਪਰ ਵੰਡ ਤੇ ਹਦਾਇਤਾਂ

1. ਇਸ ਪੇਪਰ ਦੇ ਚਾਰ ਭਾਗ ਹਨ। ਪਹਿਲਾ ਭਾਗ 18 ਅੰਕ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਦੂਸਰਾ, ਤੀਸਰਾ ਅਤੇ ਚੌਥਾ ਭਾਗ 19-19 ਅੰਕ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ 'ਜਾਂ' ਪਾ ਕੇ 2-2 ਸਵਾਲ ਪੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਕੁੱਲ ਅੱਠ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਚਾਰ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਸਹਿਤ ਉੱਤਰ 6-7 ਪੰਨਿਆਂ ਵਿਚ ਦੇਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।
2. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਵਿਚ 25 ਨੰਬਰ ਦੀ ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਸੈਮੀਨਾਰ ਜਾਂ ਟਰਮ ਪੇਪਰ ਅਧਾਰਿਤ ਹੋਵੇਗੀ।